

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Översyn av straffbestämmelsen om kontakt med barn i sexuellt syfte (Ds 2015:49)

(Ju2015/07891/L5)

Promemorian innehåller en grundlig och omsorgsfull översyn och analys av straffbestämmelsen om kontakt med barn i sexuellt syfte. Dess genomgång av förundersökningsmaterial m.m. bekräftar det som anges i direktiven, nämligen att tillämpningsområdet för bestämmelsen har blivit mycket snävt. Hovrätten delar promemorians uppfattning att straffbestämmelsen inte är effektivt utformad i förhållande till dess syfte (s. 95). Utifrån bl.a. denna utgångspunkt vill hovrätten framföra följande synpunkter.

Utredaren har kommit fram till att det mot bakgrund av framförallt de bevisproblem som är förknippade med det överskjutande uppsåtsrekvisitetet samt de principiella invändningar som kan resas mot en kriminalisering långt från den skadegörande handlingen, inte finns tillräckligt starka skäl för att utvidga straffansvaret (s. 99 och 109). Samtidigt belyser promemorian till viss del tillämpningsområdet för straffbestämmelsen om sexuellt ofredande och konstaterar bl.a. dels att denna ofta medger ett ingripande på ett tidigt stadium, dels att denna fungerar tämligen oproblematiskt. Utredaren har, som ett alternativ till tidigarelagt straffansvar, föreslagit att straffbestämmelsen om kontakt med barn i sexuellt syfte ska behållas i huvudsak oförändrad, dock med förhöjt straffmaximum och förändrad brottsbeteckning, och att det i stället bör övervägas huruvida straffbestämmelsen om sexuellt ofredande, när det gäller sexuella kränkningar av barn, kan behöva ses över (s. 108 ff.). Enligt hovrätten talar övervägande skäl för att straffbestämmelsen om sexuellt ofredande, när det gäller just sexuella kränkningar av barn, bör ses över men menar att en sådan översyn även borde innefatta straffbestämmelsen om kontakt med barn i sexuellt syfte.

I andra hand menar hovrätten, till skillnad från utredaren, att straffansvaret för kontakt med barn i sexuellt syfte bör tidigareläggas och inträda redan då den vuxne för barnet föreslår ett sammanträffande. Hovrätten är också av uppfatt-

ningen att rekvisitet främjande åtgärd bör tas bort. Hovrätten vill i denna del lyfta fram att genomgången av förundersökningsmaterialet visar att 75 procent av de polisanmälda kontakterna har haft ett uppenbart sexuellt innehåll (s. 56) och att detta talar för att den brottsliga avsikten ofta torde gå att styrka trots ett tidigarelagt straffansvar.

I förarbetena till kontaktbrottet anges att det, för att rekvisitet ”träffat en överenskommelse” ska vara uppfyllt, förutsätter att det är fråga om en gemensam viljeinriktning om att mötas på viss tid och plats (prop. 2008/09:149 s. 46). Den omständigheten att ett barn i efterhand har uppgett sig inte ha haft för avsikt att komma till ett avtalat möte har därför i vissa fall kommit att tillmätas betydelse vid tillämpningen. Utredaren föreslår inte någon ändring i det aktuella rekvisitet men argumenterar ändå för att det ska tillämpas på annat sätt (s. 116 f.). Hovrätten vill i detta avseende framhålla att lagstiftaren bör ändra lagtexten för att få till stånd en sådan ändrad tillämpning.

Hovrätten tillstyrker förslaget om att straffmaximum för kontakt med barn i sexuellt syfte höjs till fängelse i två år.

Avslutningsvis instämmer hovrätten i utredarens bedömning att brottsbeteckningen kontakt med barn i sexuellt syfte inte framstår som en helt adekvat beskrivning av de handlingar som kommit att straffbeläggas (s. 129). Detsamma kan emellertid, enligt hovrättens uppfattning, framföras om den som föreslås varför hovrätten anser att frågan bör övervägas ytterligare inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet.

I handläggningen av ärendet har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, hovrättslagmannen Monika Sörbom och hovrättsassessorn Tove Axelsson, föredragande.

Fredrik Wersäll

Tove Axelsson